

P o s t a n o w i e n i e

Dnia 22 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Łomży w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSO Jan Leszczewski

Protokolant Agnieszka Jankowska

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko .....

obwinionej o wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym

zażalenia wniesionego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Łomży IX Zamiejscowy Wydział Karny w Grajewie

z dnia 22 lutego 2013 roku w sprawie IX W 26/13

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

U Z A S A D N I E N I E

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 22 lutego 2013 roku w sprawie IX W 26/13 Sąd Rejonowy w Łomży IX Zamiejscowy Wydział Karny w Grajewie umorzył postępowanie w sprawie przeciwko ..... obwinionej o wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela. Sąd pierwszej instancji uznał, iż Inspekcja Transportu Drogowego nie jest uprawniona do występowania do sądów z wnioskami o ukaranie przeciwko osobom, którym zarzuca się popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3 k.w.

Zażalenie od powyższego orzeczenia wywiódł Główny Inspektor Transportu Drogowego. Na podstawie art. 62 § 2 w zw. z art. 103 § 3 i art. 108 k.p.s.w. zaskarżył w/w

postanowienie w całości na niekorzyść obwinionej. Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k. zaskarżonemu postanowieniu zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a mianowicie art. 17 § 3 k.p.s.w. poprzez uznanie, iż Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego nie przysługuje uprawnienie oskarżyciela publicznego i prawo do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie wykroczenia typizowanego w art. 96 § 3 k.w., podczas gdy powyższe wykroczenie dotyczy bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach publicznych, tym samym stanowi wykroczenie ujawnione w zakresie działania GITD stwierdzone w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zważyć należy, iż w rozpoznawanej sprawie Inspekcja Transportu Drogowego była uprawniona do ujawnienia naruszeń przepisów ruchu drogowego w postaci przekraczania dopuszczalnej prędkości, a następnie w związku z podejrzeniem popełnienia wykroczeń dotyczących naruszenia tych przepisów, mogła przeprowadzić czynności wyjaśniające (art. 54 § 1 k.p.s.w.). W ramach tych czynności, zmierzając do ustalenia sprawcy wykroczeń, na podstawie art. 78 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym Inspekcja Transportu Drogowego dwukrotnie wezwała Beatę W...., jako osobę odpowiedzialną z ramienia firmy A.... za nadzór nad samochodem osobowym marki Skoda nr rej. ...., do wskazania osoby kierującej tym pojazdem w dniu 28 lipca 2011 roku i w dniu 18 sierpnia 2011 roku Beata W.... powyższych zobowiązań nie wykonała. Takie zachowania, w czasie ich zaistnienia, mogły stanowić wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Jednakże obowiązujący w czasie popełnienia tych wykroczeń (podobnie jak i obecnie obowiązujący) stan prawny, nie dawał Inspekcji Transportu Drogowego legitymacji do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie Beaty W.... za wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Inspekcja Transportu Drogowego nie była wówczas (i nadal nie jest) uprawniona do złożenia wniosku o ukaranie za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym wobec osoby wyznaczonej do reprezentowania właściciela lub posiadacza pojazdu, która nie wykonała obowiązku wskazania, komu powierzyła pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, albowiem zakres tego uprawnienia był ograniczony w art. 129g ust. 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym do wykroczeń

polegających na: przekraczaniu dopuszczalnej prędkości, niestosowaniu się do sygnałów świetlnych.

Jakkolwiek nie można kwestionować uprawnień Inspekcji Transportu Drogowego do ustalania danych właściciela lub posiadacza pojazdu lub kierującego pojazdem (art. 129g ust. 2 pkt d ustawy – Prawo o ruchu drogowym), to nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem skarżącego o przysługiwaniu jej także uprawnień do wniesienia do sądu wniosku o ukaranie w sprawie o „niewskazanie” osoby kierującej pojazdem.

Przepis art. 17 § 3 k.p.s.w. stanowi, iż organom administracji rządowej i samorządowej, organom kontroli państwowej i kontroli samorządu terytorialnego oraz strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługują tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły wykroczenia i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie. W powyższym przepisie użyto sformułowania „w zakresie swego działania”, czyli dotyczy to sytuacji, w których w zakresie działania Inspekcji Transportu Drogowego, wynikającym z przepisów prawa materialnego, ujawnione zostaje wykroczenie, a następnie organ ten występuje z wnioskiem o ukaranie. Jak już powyższej wskazano, przepis prawa materialnego – art. 129g ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo o ruchu drogowym daje Inspekcji Transportu Drogowego uprawnienie do prowadzenia czynności wyjaśniających, kierowania do sądu wniosków o ukaranie, oskarżania przed sądem oraz wnoszenia środków odwoławczych wyłącznie w postępowaniach w sprawach o wykroczenia, o których mowa w ust. 1 tego przepisu, tj. przekraczania dopuszczalnej prędkości, niestosowania się do sygnałów świetlnych. Przy czym z treści przepisu art. 129g ustawy – Prawo o ruchu drogowym nie wynika żadne umocowanie (upoważnienie ustawowe) do uregulowania w rozporządzeniu dalszych, nieprzewidzianych w ustawie kompetencji związanych z ujawnianiem przez Inspekcję Transportu Drogowego naruszeń przepisów ruchu drogowego. Zatem ewentualne takie postanowienia rozporządzenia, przyznające Inspekcji Transportu Drogowego inne niż przewidziane w ustawie – Prawo o ruchu drogowego uprawnienia związane z ujawnianiem naruszeń przepisów ruchu drogowego, należy potraktować, jako wydane z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego. Zgodnie zaś z ugruntowanym w doktrynie i judykaturze stanowiskiem, z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, który przewiduje prawo i obowiązek stosowania przez sędziów ustawy, wynika jednocześnie powinność odmowy zastosowania przez nich w konkretnej sprawie niezgodnego z ustawą pod ustawowego przepisu normatywnego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2009 r., II KK 334/08, OSNKW 2009/9/76 i cyt. tam literatura i orzecznictwo).

Reasumując, należy stwierdzić, że skoro brak jest normy ustawowej, na podstawie, której Inspekcja Transportu Drogowego byłaby upoważniona do ujawniania innych naruszeń przepisów ruchu drogowego niż przekraczanie dopuszczalnej prędkości i niestosowanie się do sygnałów świetlnych, to nie posiada ona też, wynikającego z treści art. 17 § 3 k.p.s.w., uprawnienia oskarżyciela publicznego.

Ponadto zauważyć należy, iż, jak wynika z zarzutów postawionych we wniosku o ukaranie w przedmiotowej sprawie, wykroczenia zarzucane Beacie W..... zostały popełnione – jedno w dniu 10 stycznia 2011 r., a drugie w dniu 5 stycznia 2011 r. Stosownie do treści art. 45 § 1 k.w. wobec upływu dwóch lat nastąpiło przedawnienie karalności tych wykroczeń.

Z uwagi na powyższe, wobec kumulacji ujemnych przesłanek procesowych, zarówno z powodu braku skargi uprawnionego oskarżyciela, jak i z powodu ustania karalności zarzucanych wykroczeń, należało umorzyć postępowanie w sprawie przeciwko Beacie W.

Dlatego też Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, orzekł jak na wstępie.